

Handläggare
Tove Heder
Telefon: 08-50814367

Till
Enskede-Årsta-Vantörs
stadsdelsnämnd 2023-12-14

Remiss av motion om kommunöverskridande samarbete för skyddade boenden

Svar på remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2023/769

Förvaltningens förslag till beslut

1. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Ärendet justeras omedelbart.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har remitterat en motion från Kristin Jacobsson (C). I motionen framgår bland annat att brist på bostad är en försvårande omständighet som gör att våldsdrabbade väljer att stanna kvar i en våldsam relation. Författaren anser att kommuner behöver samarbeta för att kunna erbjuda våldsutsatta och deras barn stöd till att flytta till en ny bostad och att Kompotten, ett nätverk för kommunsamverkan med syfte att hjälpa våldsutsatta att få ett boende i en annan kommun än den egna, är en viktig del i det arbetet. Motionens författare föreslår att Stockholms stad ska undersöka möjligheten att ta över huvudmannaskapet för Kompotten samt verka för att införa en nationell samordningsfunktion mellan kommuner för att erbjuda boende till våldsutsatta i hela landet.

Förvaltningen kan se fördelar med att kommuner samverkar i förhållande till våldsutsattas situation på bostadsmarknaden. Men utifrån utmaningar som lyfts i kartläggningar från Socialstyrelsen och Länsstyrelsen, tillsammans med Socialstyrelsens pågående uppdrag att se över Kompottens långsiktiga organisering och finansiering liksom stadens planerade utvecklingsarbete inom området, anser förvaltningen att förslagen som lyfts i motionen inte går att ta ställning till dagsläget.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner tjänsteutlåtandet som svar på remissen.

Bakgrund

Kommunstyrelsen i Stockholms stad har den 28 augusti 2023 överlämnat en remiss till Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

gällande en motion om kommunöverskridande samarbete för skyddade boenden. Motionen är skriven av Kristin Jacobsson (C). Yttrandet skulle ha inkommit till kommunstyrelsen senast den 21 november 2023. Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsnämnd har begärt och beviljats anstånd för yttrandet till och med den 15 december 2023.

Motionen har även remitterats till stadsledningskontoret, socialnämnden, Skärholmens stadsdelsnämnd, Södermalms stadsdelsnämnd, Länsstyrelsen Östergötland, ROKS, SHIS Bostäder, Sveriges Kommuner och Regioner, Unizon och Västerås stad.

Ärendet

Författaren beskriver i motionen hur flera samtidiga åtgärder behövs från samhällets sida för att underlätta stödet till den som vill lämna en våldsamt relation. Av vikt är att åtgärderna gör det enklare för den våldsutsatta att lämna relationen.

Vidare framförs hur gemensamma barn, brist på bostad samt rädsla för våldsutövaren är försvårande omständigheter som gör att våldsdrabbade väljer att stanna kvar i en våldsamt relation. Skribenten påpekar att kommuner behöver samarbeta för att kunna erbjuda våldsutsatta och deras barn stöd till att flytta till en ny bostad.

Utifrån detta menar skribenten att Kompotten, ett nätverk för kommunsamverkan med syfte att hjälpa våldsutsatta att få ett boende i en annan kommun än den egna, är en viktig del av arbetet för att stötta våldsutsatta och deras barn. Det framförs också att Kompotten idag står för en oviss framtid och att Stockholm stad bör ingå i och överta huvudmannaskapet för Kompotten.

Mot bakgrund av detta föreslår skribenten:

- Att Stockholms stad undersöker möjligheterna att ta över huvudmannaskapet för Kompotten.
- Att Stockholms stad verkar för införandet av en nationell samordningsfunktion mellan kommuner för att erbjuda boende till våldsutsatta i hela landet.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelning Social omsorg vuxen.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Kompotten

Kommunsamverkan Kompotten grundades år 2008 utifrån behovet av samverkan mellan kommuner för att bistå våldsutsatta individer som behöver byta bostadsort. Fram till hösten 2021 ansvarade

Länsstyrelsen i Östergötland för samordningen av Kompotten. När Länsstyrelsen avsåg sig uppdraget hösten 2021 tog Västerås stad över ansvaret för samordningen av nätverket. Västerås stad har sökt stadsbidragsmedel för att fortsätta ansvara för samordningen av nätverket under 2024.

I Länsstyrelsernas kartläggning *”Till stadigvarande boende – Kartläggning av kommuners insatser för att hjälpa våldsutsatta personer med eller utan barn att ordna stadigvarande boende efter vistelse i skyddat boende eller annat tillfälligt boende”* framhåller representanter från Kompottens styrgrupp att det skulle vara önskvärt med en nationell styrning av kommunsamverkan istället för en enskild kommun för att nätverket ska kunna fortsätta utvecklas. De framhåller även att de utvecklingsfrågor som nätverket önskar arbeta med framöver utmanas av att det i dagsläget inte finns någon långsiktig plan gällande nätverkets framtid. I Socialstyrelsens rapport *”Förebygga och motverka hemlöshet – analys och förslag för fortsatt arbete inom socialtjänsten”* skriver Socialstyrelsen att utvecklingen av Kompotten kan komma att avstanna när kommunsamverkan inte längre samordnas nationellt.

Socialstyrelsens regeringsuppdrag

Socialstyrelsen har sedan 2022 ett regeringsuppdrag som sträcker sig fram till 2025 att stärka kommunernas arbete med att hjälpa våldsutsatta att ordna stadigvarande boende. I uppdraget ingår att bidra till att samordna och utveckla Kompotten liksom att se över hur uppgiften att samordna nätverket bör organiseras och finansieras långsiktigt. (Regeringsbeslut, A2022/00528, A2022/01029)

Stadens budgetuppdrag 2024-2026

I finansborgarrådets förslag till budget år 2024-2026 framgår att Stockholms stad genom stödinsatser och verksamheter ska underlätta för fler att lämna våldsamma och destruktiva relationer, både i den akuta fasen och tiden efter. Socialnämnden har fått ett uppdrag att i samarbete med stadsdelsnämnderna utforma ett enhetligt Bryt upp-program för våldsutsatta. Syftet är att våldsutsatta ska få ett sammanhållet stöd oavsett var i Stockholm den enskilde bor.

I budgeten framgår också att definitionen av akut behov av ändrade bostadsförhållanden för den som ansöker om förtur, utifrån ytterst trängande omständigheter, behöver ses över. Socialnämnden ska därför i samråd med stadsdelsnämnderna, SHIS och Bostadsförmedlingen i Stockholm AB genomföra en genomlysning av hur boendekedjan ser ut för våldsutsatta.

Förvaltningens arbete

Förvaltningens relationsvårdsteam kommer regelbundet i kontakt med individer som bedöms behöva flytta till en annan kommun utifrån sin hotbild. Förvaltningens erfarenhet är att det så gott som alltid är en utmaning för dessa individer att hitta ett annat boende. Av de flyttar till annan kommun som genomförts under året, har boendena främst hittats utifrån att förvaltningen samarbetat med stiftelser som tillhandahåller hyreskontrakt eller att klienter själva eller med stöd funnit nya kontrakt.

Jämställdhetsanalys

Kvinnor blir i högre grad utsatta för våld av sin nuvarande eller tidigare partner jämfört med män. Kvinnor blir även i högre grad utsatta för grovt fysisk våld och allvarlig hotbild och är överrepresenterade gällande behov av boende i en annan kommun.

Synpunkter

Förvaltningen delar skribentens uppfattning att chansen till ett tryggt boende är en av de grundläggande delar som bidrar till att öka våldsutsattas möjlighet att lämna en våldsamt relation. Vidare instämmer förvaltningen i att de åtgärder som samhället vidtar bör förenkla för våldsutsatta att lämna sådana relationer.

Förvaltningen kan se fördelar med att kommuner samverkar i förhållande till våldsutsattas situation på bostadsmarknaden. Kompottens kan i vissa fall troligen öka möjligheterna att hitta långsiktiga, stabila boendelösningar för dem som på grund av hotbilden inte kan bo kvar i sin egen kommun.

Utifrån de utmaningar som Socialstyrelsens och Länsstyrelsernas kartläggning lyfter fram, tillsammans med Socialstyrelsens pågående uppdrag att se över Kompottens långsiktiga organisering och finansiering liksom stadens planerade utvecklingsarbete inom området, anser förvaltningen att förslagen som lyfts i motionen inte går att ta ställning till i dagsläget. Däremot ställer sig förvaltningen positiv till att bevaka eventuella beslut gällande framtida nationell styrning för att kunna ta ställning i frågan.

Förslag

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Anders Carstorp
Stadsdelsdirektör
Enskede-Årsta-Vantör
stadsdelsförvaltning

Veronica Starck
Avdelningschef
Enskede-Årsta-Vantör
stadsdelsförvaltning

Bilaga

Remiss: Motion om kommunöverskridande samarbete för skyddade boenden

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Anders Carstorp, Stadsdelsdirektör	2023-12-07
Veronica Starck, Avdelningschef	2023-11-24